

כשהאדם חוטא ולא חוזר בתשובה הקב"ה מצווה את השכינה להודיע לו חטאו על ידי דינים

דַּתַּיִינֶינָן בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נֶשְׁ חָב קָמִי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא

ששנינו, בשעה שאדם חוטא לפני השי"ת, וְלֹא אֲשַׁנָּה בְּחַטָּאֵיהּ

לְאַהֲדָרָא בְּתִיּוּבָתָא קָמִי מְאִרְיָהּ ואינו משגיח על מעשיו לחזור

בתשובה לפני הקב"ה ולעזוב את מעשיו הרעים, וְאֲשַׁדִּי לִיָּהּ בְּתַר פְּתִיָּהּ

ואינו מניח חטאו לנגד עיניו לחזור בתשובה אלא משליך את חטאו לאחר כתפו כמתעלם

ממעשיו, נְשַׁמְתִּיָּהּ מִמַּשׁ סְלֻקְתָּ וְאַסְהִידֶתָּ קָמִי קְדָשָׁא

בְּרִיךְ הוּא נשמתו של האדם ממש עולה למעלה ומעידה לפני הקב"ה על מעשיו.

בְּדִין, פְּקִיד מְלָכָא לְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר אז מצווה הקב"ה

לשכינה הקדושה ואומר לה להודיע לו חטאו כמו שכתוב **או הוֹדַע אֱלֹיו**

חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא, אוֹשִׁיט דִּינָא עֲלֵיהּ, וְאוֹדַע לִיָּהּ

חֻזְבִּיָּהּ, שפירושו שאומר לה הקב"ה תושיטי עליו דינים ותודיעי לו חטאו **בְּמָה**

דְּאֵתָּ אָמַר כמו שכתוב (יחזקאל טז) **הוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַם אֶת**

תֹּעֲבוֹתֶיהָ ומכאן שהודע הוא מלשון ציווי וכמו שמצווה הקב"ה לנביא להודיע

ליושבי ירושלים את חטאיהם.

הקב"ה מטיב עם האדם ומביא עליו יסורים כדי שיחזור בתשובה

בְּתַר דְּמַטִּי עֲלֵיהּ דִּינָא אחרי שנמשכים על האדם דינים ויסורים באים עליו,

בְּדִין אֲתַעַר רוּחָא לְמַהֲדָר בְּתִיּוּבָתָא קָמִי מְאִרְיָהּ

הלימוד היומי

אז הוא מעיר את רוחו ומפשפש במעשיו וחוזר בתשובה לפני השי"ת, **וְאֶת־כַּנֹּעַ**
לְמִקְרָב קָרַבְנָא ונכנע לפני השי"ת ובא להקריב לפניו קרבן, **דְּהָא מֵאֵן**
דְּלִבְיָה גַם בִּיָּה, חָטִי, וְאֲנָשִׁי חֲטָאִיהָ, וְלֹא אֲשַׁנַּח עֲלֶיהָ
 שהרי מי שליבו גס בו הוא חוטא ושוכח חטאו ואינו משגיח עליו לחזור בתשובה,
וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא זְמִין לְקַבְּלֶיהָ, וּפְקִיד לְאוֹדְעָא לִיהָ
לְהֵהוּא חוּבָא, בְּגִין דְּלֹא יִתְנַשֵּׂי מִנֶּיהָ ולכן הקב"ה אשר אינו חפץ
 במות הרשע כי אם בשובו מדרכו הרעה כדי שיוכל להיטיב לו מצוה לשכינה להודיע לו
 חטאו על ידי יסורים כדי שלא ישכח חטאו ויחזור בתשובה ויזכה לחיי נצח.

דוד המלך שכח את החטא והקב"ה הזכיר לו ע"י יסורים

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, הֶכִי הוּא וְדָאִי אמר רבי יוסי לרבי יהודה כך הוא ודאי
 כמו שביאר (ס"א מנלן דהכי) **וְהֶכִי אֲשַׁכְחָנָא בְּדוֹד, דְּכִיּוֹן**
דְּעֵבֵד הֵהוּא עוֹבְדָא דְּבַת שִׁבְעָ, לָא אֲשַׁנַּח בִּיָּה וכך מצינו
 בדוד המלך שאחר עשה את אותו מעשה עם בת שבע לא השגיח עליו וחשב שאין זה חטא
 לפי שבת שבע קיבלה גט מאוריה החייתי טרם צאתו למלחמה. **אָמַר לִיהָ קְדָשָׁא**
בְּרִיךְ הוּא, אַתְּ אֲנָשִׁית לִיָּה, אֲנָא אֲדַבְרֵנָא לָךְ אמר לו
 הקב"ה אתה שכחת את החטא אני אזכיר לך אותו כדי שתחזור בתשובה. **מִיַּד מָה**
בְּתִיב מִיַּד מָה כְּתוּב, (שמואל ב יב) שבא אליו נתן הנביא ואמר לו **אַתָּה**
הָאִישׁ, כֹּה אָמַר ה', שְׁפִירוּשׁוּ אֶתְּהָ הָאִישׁ דְּלֹא דְכַרִּית לִיָּה,
אַתָּה הָאִישׁ דְּאֲנָשִׁית לִיָּה אתה האיש שלא זכרת לפשפש במעשיך אולי

יש בהם חטא אתה האיש ששכחת מעשיך כאילו לא חטאת, **וּבָמָּה אֹדַע לְיָהּ** ובמה הודיע לו חטאו **בְּדִינָא** בדין וביסורים שבאו עליו שנתגרש מירושלים וכדלהלן.

הלומד תורה בחצות הלילה הקב"ה מודיע לו חטאיו כאמא רחמנית ולא ע"י יסורים

אֹהֶּה הָכֵא, קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְאָמַר, הוֹדַע אֱלֹו

חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וכן כאן בנשיא שחטא אומר הקב"ה הודע אליו

חטאתו אשר חטא הודיעו אליו את חטאו שחטא **וְשִׁפִּיר מְלָה, וְהָכִי הוּא,**

דְּלֹא כְּתִיב אוֹ נֹדַע אֱלֹו, כְּמָה דְכְּתִיב, (שמות כא) **אוֹ נֹדַע**

כִּי שׁוֹר נִגַּח הוּא ויפה הדבר וכך הוא הפירוש, שהרי לא כתוב או נודע אליו

כמו שכתוב בשור המזיק או נודע כי שור נגח הוא אלא כתוב בלשון הודע אליו שהוא לשון

צווי להודיע אליו חטאו, **וּמֵאֵן דְּקָאִים בְּלִילִיא לְמַלְעִי**

בְּאוֹרֵייתָא, אוֹרֵייתָא קָא מוֹדַעָא לִיה חוֹבִיָּה ומי שקם בחצות

הלילה לעסוק בתורה הקדושה אין הוא צריך ליסורים שיבואו אליו להודיע לו חטאו כי

התורה מודיעה לו חטאו היינו שעל ידי זכות תורתו שלומד בלילה הקב"ה מעיר את רוחו

להתבונן ולדעת במעשיו הלא טובים שיתקנם, **וְלֹא בְּאוֹרַח דִּינָא אָלֵא**

כְּאִימָא דְּאוֹדַעָא לְבִרְהַ, בְּמְלָה רְכִיךְ ולא מודיעו בדרך של יסורים

ודינים אלא כאמא המודיעה לבנה במילים רכות, **וְהוּא לָא אַנְשִׁי לִיה, וְתַב**

בְּתִיבְתָא קָמִי מְאֵרִיָּה ועל ידי כן אין הוא שוכח את חטאו ושב בתשובה

לפני השי"ת.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / העלחה טל' 02-6249000

דוד המלך חטא כנגד המלכות שמושרש בה ולכן נענש

וְאִי תִימָא דְדוֹד, דְּהָוָה קָם בְּפִלְגּוֹ לִילְיָא, אִמַּאי אֶתְעֶרוּ

עֲלֵיהּ בְּדִינָא ואם תאמר לפי מה שאמרנו שהקם בחצות לילה ועוסק בתורה

הקדושה אין הוא צריך ליסורים כדי להודיעו חטאתו אם כן דוד המלך שהיה קם כל יום

בחצות לילה לעסוק בתורה ובשירות ותשבחות להשי"ת למה הוצרך ליסורים כדי להודיע

לו חטאו, **אָלָא שָׂאֲנִי דְדוֹד, דְּאִיהוּ עָבַר בְּמַה דְּאֶתְקַשְׁר,**

וּבְעָא דִינָא אלא שונה דוד המלך שהיה מושרש במלכות וחטאו היה במלכות ששם

הוא מקושר וגם שדוד המלך רצה את הדין והחליט על עצמו את הדין כאשר נתן הנביא

שאל אותו מה משפט כבשת הרש שנלקחה על ידי העשיר ואמר לו דוד המלך 'בן מות הוא

האיש', **וּבְמַה דְּעָבַר אֶתְדִן** ובמה שעבר הוא נידון **הוּא חָטָא**

לְקַבְלֵיהּ דְּמַלְכוּתָא קְדִישָׁא וּלְגַבֵּי יְרוּשָׁלַם קְדִישָׁא הוא

חטא כנגד המלכות שהיה מושרש בה וכנגד ירושלים הקדושה שהיא כנגד המלכות,

וּבְגִין דָּא אֶתְתַּרְדּ מִירוּשָׁלַים, וּמַלְכוּתָא אֶעְדִּיו מְנִיָּה

לפיכך נתגרש מירושלים והמלכות נלקחה ממנו, **עַד** (דף כ"ד ע"א) **דְּאֶתְתַּקַּן**

בְּדָקָא יְאוּת. (וְאֶתְעַנֵּשׁ) עד שעשה תשובה ונתקן כראוי.

מקשה מדוע הקב"ה העניש את דוד המלך דוקא ע"י בנו אבשלום

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵהוּ דְקָדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֶעְנִישׁ לֵיהּ

לְדוֹד עַל יְדָא דְבְרִיָּה אמר רבי יהודה לרבי יוסי מה הטעם שהעניש

הלימוד היומי